

Irodalmi Jelen

Onagy Zoltán

KÖLTŐ ÉS GURU

2011. ÁPRILIS. 05. - 04:52

(1926. június 3.–1997. április 5.)

Apja ismeretlen, anyja orosz bevándorló, elméje később elborul. Ez is bizonyítja, nem érdektelen Czeizel doktor családfakutató programja, amelyben a kiemelkedő irodalmárok genetikai-agyi defekcióit nyomozza. Az ötvenes években forradalmárként bukkan fel az irodalomban. Az Üvöltés-kötet a beatirodalom megszületése is egyben (ki nem hagyva Burroughst, Kerouacot, Corsot,

Ferlinghettit). Ginsberg első verseit betiltják. Őt magát is betiltják számtalan esetben.

Őrült és happeninger. Estjei botrányosak. Előfordul, hogy pucérra vetkőzik a közönsége előtt. Ilyenkor letartóztatják, lecsukják.

Képzeljünk el magyar költőt, akit megbilincselve, pokrócba csavarva visznek el irodalmi est színhelyéről.

Egész életét végigcsavarogja, végigutazza. Magyarországon is jár. Legendája szerint narkomán, alkoholista, homo, örök ellenálló. Ehhez képest hetvenegy éves, amikor meghal. Érdemes eltűnődni, miért van úgy, hogy Közép-Európa szenvedélybeteg irodalmárai boldogok, ha megérik az ötvenet.

Évekkel ezelőtt leválasztottam a következő interjúrészletet, hogy segedelmével egyszer talán megértem, hogyan működött a beat-irodalom. És miért.

Eörsi a kérdező vendég, Ginsberg a házigazda, **Eörsi** Ginsberg gurujára kérdez.

Az én gurum, válaszolja a költő, szabálytalan tanító. Először is folyton részeg. Másodszor is folyvást botrányok vannak körülötte, mert sorra megbassza a tanítványait. Egyetért a régi görögökkel abban, hogy a tanítás leghatékonyabban az ágyban adható tovább.

Mindkét nembeli tanítványaival így jár el?

Nem. Egészében véve heteroszexuális. Fiúkkal csak akkor fekszik le, ha pedagógiai szempontból elkerülhetetlennek tartja. Kicsit elgondolkodik, majd hozzáteszi: én is le szoktam feküdni a tanítványaimmal, és ez nagyon jó hatással van rájuk.

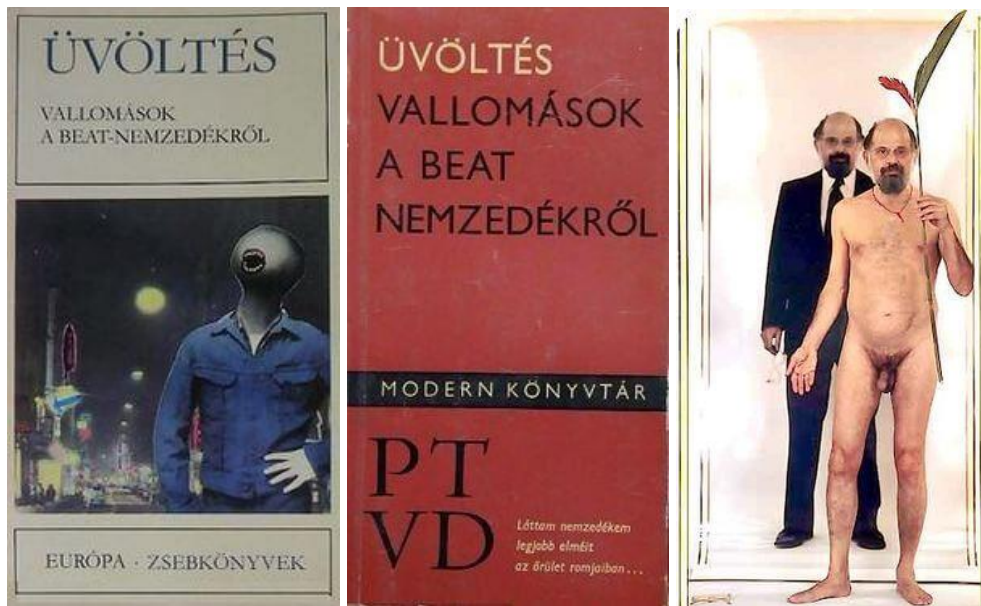
És még mit tanultál tőle?

Nagyon bölcs ember. Önismeretre oktat. De nem könnyű tanító, állandóan próbák elé állítja az embert.

Megnyugtat, hogy nemcsak a tanító, a tanítvány sem szabályos. Átlát mesterén, nyilván csak azt veszi át tőle, amit használni tud. Általában az a benyomásom, hogy buddhizmusában keveredik a metafizikai kifinomultság és a köznapi célszerűség. Meg is mondom ezt neki. A „cél” szó hallatára felkapja a fejét.

A cél, miféle cél? És ha nincs cél? *Vagyok a világban, miért kell még egy cél is?*

Eörsi közelítéseit olvasva többnyire megállok. Itt is. Javallom mindenkinek.

Irwin Allen Ginsberg (Newark, New Jersey, Amerikai Egyesült Államok, 1926. június 3. – New York, 1997. április 5.) amerikai költő.

A Columbia egyetem elvégzése után bejárta a fél világot, és rengeteg foglalkozást űzött. Ezalatt tanulmányozta a klasszikus irodalmat, költészetet, a keleti filozófiákat és a kábítószeres hatásait az emberi tudatállapotra.

New Yorkban ismerkedett meg Jack Kerouackal, aki nagy hatással volt rá. 1955-ben San Franciscóban telepedett le. Itt és ekkor jelent meg a *Howl and Other Poems*, a ma már klasszikus költészeti antológia, többek között Ginsberg verseivel (magyarul: *Üvöltés*, 1967.) A kötetet követően Ginsberg a beat-nemzedék egyik irodalmi vezéralakjává vált.

"Amikor Allen Ginsberg Magyarországon járt, nekem jutott az a boldogság osztályrészül, hogy levihettem Debrecenbe. És ott az autóban rettenetes köd volt, eső, havas eső, nem láttunk semmit, össze voltunk zárva... Akkor Ginsberg feltette nekem a kérdést, hogy szerintem mi a botránynak az az elviselhető foka Debrecenben, amiért őt nem utasítják még ki Magyarországról. Aztán elmondta, hogy már Kubából és Csehszlovákiából kiutasították..." – írta **Eörsi István**.

Magyarul megjelent művei:

- Üvöltés (Vallomások a beat-nemzedékről) (Európa, 1967, Jack Kerouackal, Norman Mailerrel és Philip Lamantiával együtt)
- Nagyáruház Kaliforniában (Európa, 1973, Eörsi István és Orbán Ottó fordításai)
- A leples bitang (Európa, 1984, Eörsi István, Györe Balázs és Orbán Ottó fordításai)
- Május Királya (Cserépfalvi, 1990, Eörsi István fordításai)
- Halál Van Gogh fülére! (Pesti Szalon, 1996, Eörsi István és Orbán Ottó fordításai)
- Kaddish / Kaddis, Howl / Üvöltés (Noran, 2005, kétnyelvű kiadás, Eörsi István fordításai)

IRWIN ALLEN GINSBERG

ONAGY ZOLTÁN